

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Divendres 29 de Setembre de 1899

Núm. 8.376

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquina, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publicquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes: 1.000 pess. i 1.100 Passeig amb
a províncies trimestre. Passeig amb l'any: 3.000
Exterior y Ultramar: 4.000 annual. Annual, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraòrdinaries condicions d'economia en lo cost de compra y consumo, reuneixen las de marxa silenciosa, gran llimpieza, espay reduxit y facilissim maneig, ventetjas difficults d'obtenir ab altres sistemes. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulen y cambian à voluntat, las velocitats minima à màxima. Los gastos d'ellos pera son engrassament y los desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerar-se com nuls.

En aquestes oficinas se facilitaran cuanta classe de datos sian necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la Electra Reusense, LO DIRECTOR.

RECORD ETERN

Per a dia 2 de Novembre pròxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y's gràban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., á meitat de preu. Gratis la colocacio en lo cementiri.

Taller de mabres de E. VILA

LLOVERA, 28.—REUS.—LLOVERA, 28.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre á preus molt reduhits.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tònic-reconstituent conegut, indicadissim contra'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecències y en totes les malalties caracteritzades per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l'estòmach. Se ven en totes les farmaciacs.

Secció doctrinal

Constitucions y privilegis

No es cosa nova que, al parlar de les nostres llibertats, ens retreguin lo régime constitucional establegit per tots los espanyols com un argument incontrastable de què Catalunya no pot queixarse de res, perque te's mateixos drets que les altres regions, drets moderns, nous de trinca, cen vegadas millors que els de l'antiga constitució catalana. Ja fa molts anys que desde la presidència d'una associació escolar vaig parlar com se mereix d'aqueix sofisma; però se repeteix tan sovint que s'ha precis tornar-hi, encara que sigui sense entretenirmi gayre.

De jresh l'ha exposat un periòdic de Madrid ab l'ignorància y la mala intenció que acostuman a fer servir los diaris de la Cort per parlar de Catalunya. Reproduuiré les seves mateixas paraules:

... En 1812, al promulgarse el Código gaditano,

inspirado por los modernos principios, se legisló para todos los españoles, sin atender á procedencias; en virtud de lo què, los catalanes, como los aragoneses, vinieron a poseer más derechos y libertades y mejor garantidos que con sus decantados fueros.

La Constitució de 1812, comò las sucesivas hasta la actual, no habla de «vassallos de remenza» ó «a bien y maltratar», no distingua entre nobles y plebeyos, entre payeses y artesanos; no conservaba el anàrquico derecho de los miembros del Braço Militar de que la oposició de uno solo de entre ellos fuese suficiente para realizar el funcionamiento de las Cortes. ¿En què época de la història de Catalunya rigió una Constitució por el estílo de la que hoy rige?

No parece sino que á las antigüas provincias totales la nació no les ha dado nada en cambio de lo que suprimió. No es así; y la mejor prueba de las immenses ventajas que lleva el actual estado de derecho al antiguó ó històrico, consiste en que los mismos catalanistas, no piden ya la restauració pura y

La que paga més contribució de la pro-

Guano classe superior — Id. de peix — Cascos d'arenysada pera adops de las hortalissas.

Magatzém à Riudoms y à Reus Vilá, núm. 3.

simple del último, ni aun las famosas Dietas de Hungria; no renuncian á neda de lo que poseen, si no que demandan solamente algunas condicions que coloquen á las mencionadas provincias en posición privilegiada respecto de la mayoría de las de la Península. Siempre el privilegio y la excepcion!

De manera que la «nació» ens ha donat una constitució verdaderament liberal à cambi del régim de privilegi que entre nosaltres imperava.

Y efectivament, en compres de la nostra organització política, la «nació» ens dona cacichs diputats feis al ministeri de la Governació, dret de votar sent inscrits á las llistas, llistas en que no s'inscriu més que als que 'ls cacichs volen, drets d'associació y reunir-se ab permis de las autoritats, llibertat d'impremta mentres no s'suspenen las garantías, es a dir, una llibertat amplia y completa de fer tot lo que 'l Govern li dona'l gust de permetreus.

Aquest régime, aqueixa careta de la llibertat ab que s'disfrassa un absolutisme més despotic que cap perque es més que cap irresponsable, es lo que 'ns ha ofert y 'ns administra encara la «nació», à cambi d'institucions que 'ns donavan llibertat verdadera, d'ets de débò, no dels que s'escriuen a les Constitucions, sino dels que 's palpan y 's veuen; ens donavan govern honest y entès y no'l de xerraries y vividors que fan de la política una indústria y del país una bisenda que tranquilment usufruevan; ens donava administració intelligent y recta, y no d'aqueixa d'avuy que 'ns assimila al Marroc, perque de compararla ab Turquia resulta encara afavorida, ens donava consells municipals formats de gen de tots los estaments, representants de totes las classes socials.

Y 'ns donava més encara aqueixa constitució nostra que motejan ab lo calificatin de «fúeros»; ens donava governants y administradors de la terra, que parlavan y sentian y obravan com los seus governants; en comptes d'aquests estois de forasters que 'l gòriós régime de la «nació» ens proporciona, estol de forasters que no 'ns comprehens, que a més de no comprenders, insultan tois los elements de la nostra vida nacional, que del poguer parlar en català y conservar lo nostre dret y disposar de las cosas nostres, ne diuen régime de excepcion y privilegio.

Sempre en la seva ignorància voluntaria, califican de priv legi lo régime different del seu, lo que volen los altres païssos perque s'acomoda al seu modo de ser. No'n tenim, ni n'hem tingut mai de privilegis. No'n vo' em de privilegis; volém drets.

No hi asirémos nosaltres á que la llengua catalana s'imposi á tots los espanyols; no ho volém que 'l nostre dret hagi de ser lo dret únic de tot Espanya; no hem fersat mai ni volém forçar á las demés regions á acceptar las nostres costums y las nostres institucions políticas. No la tenim tampoc nosaltres una capital hermosejada y polida ab las contribucions de tota Espanya, ni las nostres ciutats secundaries han de viure de garnicions y de academias.

Qui te llengua y un dret privilegiats; qui te una capital privilegiada y ciutats que viuen del Estat, es lo noble castellà. Son per aquest los privilegis. Per Catalunya no n'hi ha més que un: lo de veure tot lo seu arreconat, e combat de la vida pública.

Catalunya, ab un estat de cosas com aquet, no s'hi conforma. Y es precis donarli satisfacció, perque la seva causa es una causa justa. Tots los pobles tenen dret á ser regits, y ben regits, per constitucions propias. En canvi, no hi ha cap poble a la terra que tingu 'l privilegi d'imposar las seves als demés.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

Necessitat d' ensenyar en català

Si d' una part fa riure que un Estat que se las pintava d' adelantat y pretenia figurar en primera fila en lo concert europeu vinga à confessar avuy per boca de sos sabis que en materia d' educació é instrucció se troba en irrisori atrás, també excita à compassió y enséms irrita que entre tots no s' atio, ó, millor dit, no s' vulgi atinar en una verdadera fórmula pera l' progrés de la enseyança y de la verdadera educació de nostres naixentes generacions.

No volém donarnoslas de sabis, ni menys volém que nostres pobres ideas se comparin ab las que han emés no fa molt grans notabilitats; mes si que desitjém que si en elles s' hi enciou, com nos apar a nosaltres, una veritat de sentit comú, retrovin y donguin profit à nostra malaurada Catalunya.

Tots los que s' ocupan de la deplorable situació d' Espanya y diuen als quatre vents que convé millorar y doner nova forma à la educació, tots convenen en ideas purament teòriques, en somnis de color de rosa; alguns desitjan aumeut d' enseyanças y demostran à tothom que vulgi llegirho, que la enseyança es enganyifa; altres pretenden un avens tan considerable de cop y volta, que, sobre esser impossible, donats los locals, personal y demés accessoris, podém calificarho de tontas utopias. Y es que costa molt escriure bonicas teories ben escarxafat en un silió, y deixar que 'ls que tenen de posarlas en pràctica s' tornin tisichs avans d' obtenirne cap fruyt.

Empró, deixem que en tots aquests punts s' entretinguin en perdre temps y paciencia los qui en ells han travallat, ja que, escritas las talas ideas per homes castellans y que no pensan, no veuen ni senten més que la marxa centralizadora y absorvent d' avuy dia y assentan los principis en la base falsissima de que lo que à Madrid serà ful per totas las regions. D' aquí resulta que, sia per ignorancia ó per maliciia, no ns diuen lo que afecta y te de ferse en elles. Parteixen d' una base equivocada, no atenen à la práctica de ses teories en las mateixas, y això fa que la vena que 'ls hi tapa 'ls ulls los privi de veure que, imposin lo plan que vulguin, si no té principis regionalistes seguirém com avans, y 's doldrán dema dels mateixos més de que avuy ab escàndol y befa de tots los pobles verament civilisats se queixan.

Perque de totas las reformas, milloras, nous plans de progrés y d' enseyança moderna g'quin es que atengui poch o molt à la manera d' esser dels pobles que en malhora enjuny Casteila a se Corona? No n' havém sapigut veure cap. Y de que això impliqui supina deixadesa es de lo què en breus rabiós esperém convencer à nostres benvolguts llegidors.

Sembra que parla en grech, dihem als que per son llenguatje ú obscura expressió no podém entendre. g'Y no pot dir altre tant lo pobre deixeble à qui s' obliga tres horas al demàti y tres horas à la tarde à escoltar al domine parlant en una llengua que sols imperfectament sent usar à fora de la escola, y generalment à dintre y tot, y en la que ni hi pot discorre perque sa pensa s' ha format ab altra, ni te recursos pera enraionarhi, donchs fora d' aquellas retalladas horas parla en català, ni troba termes, perque la por lo lliga y li traba la soltura de la expressió.

Es un greu desconeixement, no ja de la naturalesa del nen y dels més rudimentaris principis pedagògics, sí que també de la més senzilla nocció del llenguatje, obligar al ignorant à apendre parlantli d' un modo per ell ininteligible.

Fixemnos tantols en las següents consideracions: Lo llenguatje, lo primer dels llaços socials, no es més que la manifestació de nostres idees, d' ahont se desprén una íntima relació entre l' pensament y la paraula, ó sia que aquesta no es més que l' retrato d' aquell. D' aquí la veritat d' aquell afotisme: «Lo que no s' comprén, ni s' explica ni s' pot fer comprender», y l' absurd de volquer que 'l noi parli en castellà pensant en català. Y si en los exercicis orals això es atentatori à la libertat ja que l' entorpeix y fa que no pugui parlar ab la promptitud que es inherent à la infantesa. En los de redacció suposa un doble travall, que, per lo pesat, es cause de que 'l noi se desanimi y acabi per llenar la ploma de revés. Font de retrocés y origen de la imperfecció de llenguatje que observém en la immensa majoria que no parlan propiament ni 'l català ni 'l castellà, y que en quant à escriptura no podém calificarla més que de niu de garrafaladas. Es sens dubte una de las més poderoses causes de la indiferència que regna en materia d' instrucció, puig ni las famílies poden entussiassmese ab un llenguatje que no comprenden ni 'ls deixables pendre gust en una enseyança que no poden seguir.

Pero encara hi ha més. Segons la Psicologia, no resta memòria en nostra pensa de les ideas primeras fins que las impresions que rebém del exterior fan peijada en nostra inteligiència; y si he no 'ns determina edat per això, la més senzilla observació ensanya que la constància dels pares ó de las personas que voltan al infant logra que aquest se fixi en los objectes que te prop, las personas que l' estiman los fets que li passan, ab lo qual comunican ideas, concèntraments à ss naixents pens, y fent després, ab la deguda repetició, que aprenquen les paraules que son signes de las tales, posan lo fonament de la comunicació de la tendra criatura ab los demés sers humans.

Heus aquí l' primer procés de tota instrucció, lo qual depén únicamente y exclusivament de la familia, y que deu acomodarse al modo d' esser de la mateixa, y que se substrau en absolut à tote imposició de part de fora.

Es, donchs, impossible que la inteligiència del noi pugui emmotllarse fàcilment à un altre idioma que no sia 'l de naixensa, puig la base sempre resulta pensament y expressió ab l' idioma nadiu. Y d' aquí que 'l noi tinga que ferse gran violència pera pensar d' un modo y expressarre d' altre bastant diferent.

Se'n objecterà tal volta que, malgrat tot quant havém dit, tenim catalans que usan perfectament lo castellà. No ho negarem, pero cal observar que tants bons resultats no s' deuen à la primera enseyança, sino à la cultura posterior que s' han pogut procurar. Y com en tal cas sb pron' feynas pugui trobarse 'l hu per cent, preguntarém nosaltres, g'Y 'ls altres noranta nou, ab quin llenguatge s' expressarán ab perfecció? En català, quan en la escola, que es lo temple del saber, hi ha un injust lletrero que diu: *Se prohibe hablar en catalán! g'En castellá, no prenentne més que una emberrissada; no fentne si o imperfectissima práctica; aprenen lo deficientissim «Epítome», text único y exclusivo; y, per fi, permaneixen tan curt temps, com per las necessitats de la vida moderna s' permaneix en la escola, que ni sisquera s' poden adquirir los més essencials coneixements? Ni ab un, ni ab altre, respondrem, com clar ho diu la experiència, que per alguna cosa s' anomena mare de la ciència.*

Y si aquests motius no semblan prou poderosos, passem als d' ordre pedagògich.

ÁNGEL LLETJÓS.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 28 de Setembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser vacío	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	754	73	'	52	Ras	
3 t.	754	65				

Horas d'obser vacío	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Màxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 39	17	23	O.	Cumul	0'2
3 t.	Sombra 29	27		O.		0'3

Cridem l' atenció de nostres autoritats municipals perque procurin que al carrer de Martí Nau (Canyís) no quedi per costum lo deixar carros al mitjà del carrer com succeixen tots los días, haventse dat lo cás d' estarnhi un per espay de quatre, ab ses nits corresponents, hostatjat contra una d' aquelles aceras com si aquella via pública fos una cuadra.

Al fernes queixes d' aquest abús dels vehins del citat carrer, varem personarnos allí pera pendre lo número del carro que, en efecte, se trobava al puesto indicat feya ja tres días y ab gran sorpresa nostra ens entornarem sens poguerho fer perque 'l tal vehicle no portava lo lletrero abont s' hi inscriu lo nombre.

Com no dubtem del interés y zel desplegat per nostres dignas autoritats en tot quant tendeixi el benefici de nostra ciutat, creyem que aquells vehins seràn atesos en aquesta súplica.

Al pujarahir, en lo carrer de Sant Esteve, à un carro que condueixia brisa, un jove aprenent de fuster, tingué la desgracia de caure passantli una de las rodas del vehicle per sobre sens que afortunadament li causés cap mal de graveitat.

Escriu nostre confrare «La Renaixensa» de Barcelona:

«El Noticiero Universal», diari que per desgracia s' publica à Barcelona fentli més mal que una pedregada seca, perque la seva missió y 'l seu negoci no es altre que destruir las afecions que 'ls catalans puguen tenir à la seva terra, à las seves llibertats y al seu dret, publica la següent *gacetilla* en la secció d' últimes notícies de la edició d' ans d'ahir.

«La sesión que en este momento celebra el Ayuntamiento ofrece revestir importancia.

El público que asiste à ella es muy numeroso.

Tan pronto como se aprueben los asuntos que figuren en la orden del dia, se discutirá una moción de Pidal referente à lo ocurrido en Sans el domingo último al inaugurar el centro separatista «Los Segadors».

Lo diari que inserta això, mes que diari, «es un lli-mach que te l' ayguera al carrer de «Lauri» y ni's mereix que 'ls honrats catalans de Sans l' aixafin perque s' embrutarian la sola de la sabata. Hi han oficis que fan pena, y l' ofici que fa «El Noticiero» fa pena y fàstich à la vegada. Si nossaltres tinguessim amistat ab lo Gobern procuraríam que si no cobra, cobrés dels fons secrets del ministeri de la Gobernació.

Per lo que toca al regidor senyor Pidal si es veritat lo que diu «El Noticiero» li aconsellaríam que avans de volquer esbrinar lo ocorregut en lo centro separatista de Sans procurés saber de quina manera ell va ser regidor y com s' ho feran los alcaldes de barri pera que sortissen de las urnas tantes candidatures ab lo seu nom, essent aixòs que ningú l' coneixis.

«El Noticiero» y 'l senyor Pidal fan un tronch que 's agrada molt. Per l' amor de Deu no renyeixin.»

Nos escriven de Tortosa que la cumiu en aquella comarca está acabantse ja, havent resultat aquest any superior en classe, encara que 'ls rendiments no han sigut tants com s' esperava. De tots modos los cultiters de dit fruyt n' han quedat prou satisfets.

En lo caseriu de Pinatell, pròxim à Rojals, ha mort últimament un pagés anomenat Miquel Francisco Pamies, conegut per l' apodo de «Calsillas».

Contava 102 anys y deu dies d' edat.

Nasqué en 6 de Setembre de 1797, y fins uns dies avans de sa mort, feu dos vegades per semana, à peu, lo viatge de Pinatell à Rojals, per camí montanyós y accidentat, à pesar de sus dos hernias inguinals y la ferida en una cuixa, que conservava desde llarg temps.

Estigué lo Pamies en vuit campanyes, rebé en elles diferents y graves ferides, entre aquestes la d' una cuixa; no va estar mai malalt, ni prengué cap medicament de farmacia curantse ses lleugeres indisposicions exclusivament ab infusions de herbes y plantas silvestres, retxassant també tota classe de begudas alcohòliques.

Apesar de sa llougevitat conservà sempre claras y lluhidas sus facultats mentals.

Aquesta nit nostre Excm. Ajuntament celebrarà la sessió de segona convocatoria correspondent a la present setmana.

Escriven d' Ametlla dihen no ser cert, com aseguren algunes colegas provincials, que la passada setmana se vegés alguna tromba en aquell radi marítim, ni tampoc que 'ls pescadors d' aquella població tinguessin que retirarse, donchs realisaren sa tarea diaria sens lo menor contratemps.

A Roda de Vich s' ha celebrat la inauguració de la Agrupació Catalanista ab motiu de la festa major d' aquella població. Lo dissapte s' aixecà la bandera catalana, essent saludada ab vintuna canonades y repichs de campanas. L' acte fou presidit per l' Ajuntament. Seguidament se pronunciaren alguns discursos enlligant las glòries catalanes y defendent la autonomia de la nostra terra. Tots los oradors foren extraordinariament aplaudits. Per final se cantaren «Los Segadors» ovacionat per la nombrosa concurrencia que va presenciar plena d' entusiasme aquella festa d' un ayre tan catalanesch.

Nostre més coral felicitació als fermos catalanistes de Roda.

Se'n diu que à Capellades s' acaba de constituir una Agrupació Catalanista com à fryst de la propaganda feta desde molt temps per algunes entitats catalanistes d' aquella simpàtica població. No ns' ha estranyat gens aquesta notícia, sabent com ja sabíam que à Capellades hi compta molts y decidits defensors la causa nacionalista de Catalunya.

Los repatriats de Cuba, Puerto Rico y Filipinas, que no hagin reclamat lo duro per mes de campanya, poden ara en virtut d' una nova real orde reclamar lo total de sus alcances.

En la nit del proxim diumenge s' inaugurarà la temporada teatral en lo centre recreatiu «Las cuatro barras» de Tarragona, posantse en escena lo drama en tres actes «Fam d' ora».

Lo Diario de Villanueva publica en son número d'ahir lo retrato del mestre Millet, reputat director del celebrat «Orfeó Català» ab un article que fa justicia à sus mérits.

Los secretaris dels pobles de 4.000 habitants abixen deuen formar l' extracte dels acorts presos per los Ajuntaments y Juntas municipals durant lo trimestre que acaba lo 30 del corrent. Una vegada aprobat per la corporació respectiva, lo enviarán al gobernador de la província pera sa inserció en lo «Butlletí Oficial».

En la nit del diumenge últim y en les inmediacions d' Ulldecona s' cometé un assassinat en la persona de Benet Castells y Beltrán, de quel fet instrueixen las primeras diligencias lo Jutjat municipal de dita villa, en poder del qual se troba l' autor del crimen, anomenat Joaquim Llaberia.

Han sigut anullassat per la superioritat las eleccions celebrades ultimament à Roquetas y Masdenverge.

La «Gaceta» ha publicat lo decret senyalant lo dia 15 d' Octubre pròxim pera la implantació de las reformas projectadas pel senyor Dato.

En lo preàmbul se fa constar que las comunicacions no sufrirán ab la supressió de las senyalades estacions telegràfiques permanentes.

Obligan à ferho la necessitat d' introduhir economías y l' escàs personal del cos de telégrafos.

Afegeix lo preàmbul que si l' número de desplaigs aglomerat en una estació de servei limitat, fós excessiu, lo servei continuará fins que s' hagi donat cura a tots los desplaigs.

Los Ajuntaments de Valencie, Albacete, Alicante, Castelló y Tarragona han dirigit enèrgicas protestes contra l' contingut de 60.000 homes del actual reglament.

Lo recaudatahir en la Administració de Consumos d' aquesta ciutat per diferents espècies, puja a pesetas 896.78.

La cuestió del Transvaal

Londres, 27.—Fins passat demà divendres en que tornarà à reunir-se lo Consell de gabinet anglés, no s'pendrà cap nova disposició, a menos de que 'ls boers intentin algun moviment contra Natal, Rhodesia, ó Colonia del Cabo.

Prosegueix l'enviò de tropas y de forces navals. Altres cinc mil homes procedents de la India, estan disposats à marxar al Africa, ademés dels ja enviats, y deuenen estar molt apropi de Natal tres baterias d'artilleria.

Demà serà fletat à Liverpool un vapor en lo que embarcaràn tres batallons, fent escala a Gibraltar.

Se fan altres molts preparatius navals.

Las últimes notícies del Cabo son graves.

Los elements de las Colonias se troben dividits, y's mouhen los partidaris dels boers y 'ls que continúan sent lleals à Inglaterra.

Aquesta divisió ha trascendent en lo Parlament del Cabo.

Pera contrarrestar lo Missatge à favor de la pau, que 51 membres del Parlament firmaren, los que forman lo partit britànic han presentat altre Missatge de protesta contra la conducta del Transvaal.

Aquest últim missatge sols ha obtingut 34 firmes, y encara alguns dels firments ho han fet ab la condició de que las demandas d' Inglaterra no passin de las formulades en l' útlim despaig de mister Chamberlain.

La última sessió del Parlament del Cabo fou sumament tumultuosa.

M. Rhodes en un enèrgich discurs acusá els que simpatisan ab lo Transvaal de traydors à Inglaterra, originantse escenes terribles.

Moltes mines d' or del Transvaal sospengueren sos travalls.

Lo país està en peu de guerra.

L'Estat lliure d' Orange y 'l Transvaal han firmat un tractat d' aliança ofensiva y defensiva contra Inglaterra. Lo President de Pr-toria, ab la fusió de las Repùblicas, es molt probable que será 'l candidat de la Federació, cas de que M. Kruger, per ratió de sa avansada edat, se retiri.

S' están organisant en varias ciutats d' Alemanya mitins de simpatia al Transvaal.

Lo subsecretari del Ministeri del Interior anglés ha emès son parer sobre la cuestió, y diu que Inglaterra deu otorgar al Transvaal totas les concessions possibles.

Respecte als propòsits del Gobern britànic, manifesta que las exigencies d' aquest se limiten à recomanar al Gobern de la República lo cumpliment dels convenis de 1881 y 1884, sens que, per ara, porti altre ànim lo Gobern d' Inglaterra.

Circulan varis noms de quefes prestigiosos d' Inglaterra para posarse al frente del exèrcit expedicionari.

Entre 'ls candidats figura Mr. Bullver, com lo qui serà probablement encarregat de dirigir las operacions de las forces britàniques en lo Sud d' Africa.

Segons telegramas de Pretoria que publica un periòdic, se diu que si Inglaterra no dona en lo terme mes breu possible seguritat completa de no desembarcar mes tropas en lo Sud de Africa, los boers no deuen tardar en operar un moviment d' atach al enemic, avans que hagi acumulat més forces que faran més difícil combatrel.

Aquesta declaració se considera indici segur d' un próxim rompement d' hostilitats per part del Transvaal, perque Inglaterra no acabarà en sos preparatius militars.

Secció oficial**Registre civil**

del dia 27 de Septembre 1899

Naixements

Cap.

Defuncions

Candida Alberich Fortuny, 67 anys, Miró, 15.— Ferran Loyolaerry Trill, 66 anys, Arribel Sant Pere, 20.—Joseph Maria Pamies Fíguerola, 42 anys, Sant Miquel, 2.—Domingo Pons Rosa, 58 anys, Manicomi.—Maria del Pi d' Bages Bové, 34 anys, Sant Joan, 11.—Magdalena Cort Trillas, 27 anys, Tres-llits, 2.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—La Dedicació de Sant Miquel Arcàngel.

Sant de demà.—Sant Jeroni.

Secció comercial**MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA**

Entradas del dia 27

De Cetze en un dia v. Correo de Cartagena, de 283 ts., ab efectes.

De Girona en 3 dias v. Italià Unione, de 229 ts., ab tranzit, consignat à D. Enrich Terré.

De Port Vendres en 3 dias pol gol. francès Jeune Lucienne, de 63 ts., ab bocys buys, consignat à don Anton Mariné.

De Barcelona en un dia yacht (à la vele) anglés Werry, de 5 ts., ab son equipo.

Despatxadas

Pera Liverpool y esc. v. Soto, ab efectes.
Pera Port Vendres pail. francès Anna, ab vi.
Pera la mar yacht anglés Werry ab son equipo.

Bolsí de Reus**CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27**

Cotisiació à Barcelona à las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	65·27	Cubas del 86	73·43
Orenses	12·85	Cubas del 90	61·31
S. Juan	'	Aduanas	95·50
Norts	53·15	Ob. 5 000 Almense	88·50
Frances	46·60	Id. 3 000 Fransa	44·
Filipinas	77·50		

PARIS

Exterior	62·15	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

Paris	23·35	Londres	31·17
-------	-------	---------	-------

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Rof**Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS****CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)**

Cotisiació à Barcelona à las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65·27	Aduanas	95·50
Exterior	'	Norts	53·10
Amortisable		Frances	46·70
Cubas 1896	73·37	Orenses	12·80
Cubas 1890	61·25	Obs. 6 000 Fransa	86·50
Filipinas	77·50	Id. 6 000	44·
Exterior Paris	62·	Id. 3 000	'

GIROS

Paris	23·35	Londres	31·17
-------	-------	---------	-------

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y Paris.—Compra y venda al comptai de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops. Diner. Paper

Londres 90 dias fetxa.	30·70	30·80
> 8 dias vista	31·03	31·15
> >		
Paris 90 dias fetxa	23·30	23·30
Paris vista		
Marsella vista		

VALORS LOCALES

ACCIONS	Ptas.	Ptas.	OPERA.
Gas Reusense.	625	625	
Industrial Farinera	575	575	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	650	650	
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyia Reusense de Tran-vias	200	200	
Companyia Reusense de Tran-vias privilegiadas de cinch per 100			

CLASSES DE MÚSICA**TEORIA Y PRACTICA MODERNA**

DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

CURRAS

per vendre.

Informarà Joán Mestres, picapedrè.

San Pancrás, 18.

ESCORIAS THOMAS.

Véquis l'anunci de la quarta plana. Dirla
girar a casa Gambús, carrer de Vilá,
(Bou) 12.

APRENENT REPARTIDOR

Se necessita un en la Impremta d'
aquest diari.

COLEGI DE D. MAGDALENA MARTORELL

baix l' advocació de la

Inmaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes correspondents à l' instrucció primaria, elemental y superior, així com las referents à l' ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba blanca. Hi haurà també classes de Música, Dibuix y Francès.

Ditas ensenyansas estarán regentadas per la professora superior D. Angelà Maleras.

LLET PURA DE VACA**VACAS SU SSAS****Hort de Pau Abelló**

Se ven el carrer primer del Roser núm. 4.

Colegi de senyoretas

DIRECTIR PER

D. MARÍA CORTINA

Mestra Superior, baix la advocació de

Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d' Octubre s' obrirà aquest nou centre d' educació y ensenyansa, organiat conforme exigeixen las modernes teories educatives, en lo que 'podrán estudiar ademés de las matèries que comprèn la Instrucció prima, les especials de tall y correcció de roba blanca, bordat, música, dibuix y francès comptant ab lo Professorat necessari per la bona marxa de ditas ensenyansas.

Arrabal Santa Agna, núm. 45, segon pis

Telégramas

Madrid 28.

Alguns militars projectaven reproduir la manifestació de l' altra nit, què tant dona que parlar.

